

de Vlaamse kasselrijen in kaart gebracht

voordracht door dr. Paul Vandewalle

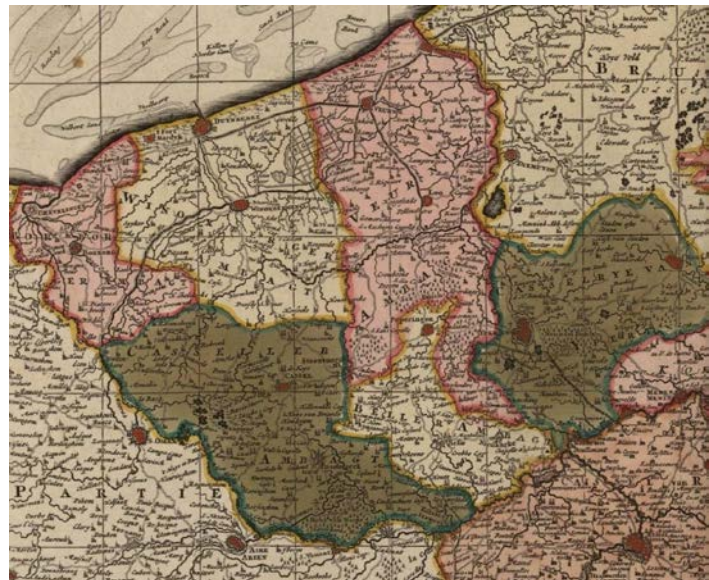
ZONDAG 22 OKTOBER 2017 | 10.00 uur

ERFGOEDHUIS *BACHTEN DE KUPE*, OOSTDUINKERKE

In 1540 publiceerde Gerard Mercator een zeer mooie en degelijke kaart van het Graafschap Vlaanderen. Op die kaart, bewaard in het Plantin-Moretus museum, staan stippellijnen getekend die de grenzen van kasselrijen veronderstellen. Gedurende de volgende eeuwen werden zeer mooie kaarten getekend die voortdurend, en schaamteloos, werden gekopieerd. Ook op deze kaarten komen kasselrijgrenzen voor, maar de vraag is of deze afbakeningen correct zijn. Ook de spreker stelde zich die vraag en zocht naar een antwoord. Dit antwoord zou er nooit snel kunnen komen indien wij niet konden beschikken over computers, aangepaste software en de bijna onoverzienbare berg informatie op het internet.

Het aantal kasselrijen en stadsgebieden bleef gedurende het Ancien Regime constant, en alleen in 1769 werden de grenzen van de Kasselrijen Veurne, Ieper en Waasten aangepast. Iedere kasselrij bestond uit een reeks parochies die in 1794 bijna geruisloos en zonder veel wijzigingen overgingen in gemeenten. De grenzen van de kasselrijen werden dan ook meestal bepaald door de grenzen van de parochies. Die grenzen waren ofwel waterlopen (stromen, rivieren, beken, grachten), ofwel wegen, ofwel perceelsgrenzen maar ook willekeurige lijnen die 2 punten met elkaar verbinden. Dankzij het Transport van Vlaanderen van 1517 kennen wij exact welke parochies en grote heerlijkheden deel uit maakten van de kasselrijen. Zowel de Kabinetskaart als de Carte Marchande van Ferraris uit 1776-1778 bevatten stippellijnen die de kasselrijgrenzen weergeven. Dank zij georeferentie kon de spreker met steun van UGent een kaart tekenen met voor 99 % exacte grenzen. De grenzen die Ferraris tekende vallen bijna altijd samen met de parochiegrenzen uitgezonderd waar beken of grote wegen de kasselrijgrens vormden. Historici werken met het verleden maar leven in het heden, daarom heeft de spreker geprobeerd de kasselrijgrenzen uit te tekenen op een hedendaagse kaart met schaal 1/100.000. Zo kunnen wij te weten komen in welke kasselrij onze voorouders woonden. Die zoektocht wil de spreker met ons delen.

Leden FV: gratis; niet leden: 5 euro

[inschrijven graag via stekelorum@telenet.be](mailto:stekelorum@telenet.be)

met de gewaardeerde steun van